

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Školní vzdělávací program pro ŠD

Školní družina při ZŠ praktické, 1. máje 59, 411 45 Ústěk

Název ŠVP: „Klíč“ – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s úpravami pro žáky s lehkým mentálním postižením

Adresa školy: ZŠ speciální, ZŠ praktická a Praktická škola Litoměřice, Šaldova 6, příspěvková organizace – detašované pracoviště Ústěk, 411 45

Zřizovatel: Ústecký kraj - odbor školství, mládeže a tělovýchovy
Velká Hradební 3118/48
400 02
Ústí nad Labem

Kontakty: tel.: 475 657 215
fax: 475 657 299
e-mail : www.kr-ustecky.cz

Zpracovala: Petra Ipserová (vychovatelka ŠD)

CHARAKTERISTIKA ŠD

Provoz, hygiena a bezpečnost v ŠD

Provoz: 6. 45 – 7.40

11.40 - 15.30

Telefon: 775 395 775

Žáci druhého stupně mohou na obědy docházet sami.

Vychovatelka: Petra Ipserová

ŠD při ZŠ praktické má jedno oddělení do maximálního počtu 14 žáků. Poplatek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině se neplatí. Vychovatelka po skončení vyučování si přebírá děti od učitelek. Děti odchází společně na oběd do centrální školní jídelny v ulici Polské armády. Žáci musí mít ke stravování čipovou kartu. Pití na odpolední ŠD zajišťují rodiče.

Oddělení družiny prostorově využívá k odpočinkové činnosti malou tělocvičnu a k estetickému vytváření využívá vlastní prostory. Podlahovou krytinou na oddech žáků slouží koberec a relaxační vak, ostatní plocha – PVC.

Zájmová činnost je specifická pro žáky se specifickými potřebami – více ročníků v jednom oddělení. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ŠD, CŠJ, na zahradě, při společných vycházkách a akcích. Žáci jsou poučeni o prevenci bezpečnosti.

Hlavním úkolem ŠD je výchovně vzdělávací činnost v době mimo vyučování. Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje v různých formách (zájmová, odpočinková a rekreační činnost a zaměřuje se především na tělovýchovnou, turistickou, esteticko-výchovnou, pracovní-technickou, společenskovední, přírodovědní a ekologickou zájmovou činnost. Pobyt v ŠD obohacuje děti nejen po stránce vzdělávací, ale i morální a výchovné. Pobyt v ŠD je zaměřen na aktivní trávení volného času dětí a prohlubování všeobecných znalostí. Příprava na vyučování probíhá formou didaktických her, kde si děti rozšiřují a upevňují vědomosti získané ve škole. Úkolem ŠD je, aby děti měly zajištěn pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu.

Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům. ŠD má zpracován a každoročně obnovován řád ŠD, používá roční plán ŠD, měsíční plány, vychovatelka spolupracuje na plánu školy a přizpůsobuje se školním akcím. K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy, naučit je asertivně řešit konflikty – bránit se šikaně a patologickým jevům (popsaný lísteček), Vychovatelka spolupracuje s rodiči na konzultacích SRPŠ, telefonicky nebo formou družinových notýsků.

Ekonomické a personální podmínky

Ekonomické podmínky

Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu kraje pro ZŠ speciální, ZŠ praktickou a Praktickou školu, spotřební materiál na výrobky používají žáci vlastní (nůžky, tužky, lepidla, pastelky atd.), pro prezentaci školy a družiny je hrazen z neinvestičních nákladů.

Prostředky na mzdu vychovatelky sleduje ředitel školy, prostředky jsou poskytovány krajským úřadem.

Personální podmínky

Vychovatelka ŠD: splňuje ÚSO vzdělání pedagogického směru, zařazena dle kategorizace, každoročně se podílí na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání pedagogů, využívá samostudium k vlastnímu rozvoji v oboru a tvorbě ŠVP pro ŠD.

Vychovatelka podporuje všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje. Velice úzce spolupracuje s učiteli a rodiči.

Cíle ŠD a kompetence

Cíle

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2, zákona č. 561/2004 sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, navazují na cíle, stanovené školním ŠVP vlastní ZŠ praktické.

- 1) Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole, ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled – umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, -pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi
- 2) Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje (psychohygienu).
- 3) Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům:
 - oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, pomoc staršího mladšímu při činnostech
 - samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému
 - rozvíjet kamarádství, poznávání dětí v družině
 - vést ke komunikaci
 - rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
 - vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku.
- 4) Naučit žáka správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým:
 - oslovování a zdravení a poznat rozdíl od zdravení známých a dětí, žádost o pomoc ve škole při doučování, nemoci, zdravení a pomoc starším občanům v obci – setkávání se při obědech, výstavách, vystoupení, apod.

- oslovování a etika při jednání s příchozími do školy zajištění formou besed
- rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením, využití preventivního protidrogového programu a šikany formou socializačních her, schránka důvěry
- vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám
- vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem
- vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě
- učit žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný
- účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy
- vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy
- využívat vycházek a výletu do okolí, hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny
- poskytnout možnost účastnit se školy v přírodě, kterou pořádá ZŠ ve spolupráci se ŠD.

Kompetence

Kompetence jsou utvářeny v celém průběhu celého období navštěvování školní družiny od 1. třídy:

- **k učení** – aktivně se účastní didaktických her a výukových programů na PC, samostatně se snaží třídit informace, používání encyklopedie,
- **komunikativní** – žák se snaží vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do činností, besed atd.
- **sociální a personální** – podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- **občanské** – respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností /seznámení s řádem ZŠ a ŠD, Úmluvou dětských práv spojenou s povinnostmi/, chrání a oceňuje a podílí se na kulturním a historickém dědictví a aktivně se zapojuje do kulturního života /besedy o státních svátcích,

významných dnech, vánoční jarmark a vystoupení, den matek, je seznamován s ekologií a environmentální problémy (Den Země, třídění druhotných surovin, společný sběr starého papíru, Zdravé zuby, Besedy o hadech, ještěrech a dravcích)

- **pracovní** – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje kvalitně s výhledem nejen na funkčnost i citový výsledek výrobku, využívá svých získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na povolání (pracovně-technická činnost a Kroužek Šikovné ruce, Keramika), v oblasti využití počítačové techniky se zapojuje do přípravy na vyučování formou opakování nabytých vědomostí využitím školních výukových programů, umí zadat jednoduché vyhledávání na internetu (od 2. ročníku).

Program výchovy a vzdělávání

Program je inspirován kapitolou RVP pro 1. stupeň „**Člověk a jeho svět**“, je tvořen dle podmínek typu školy - ZŠ 1. stupeň, s ohledem na umístění školy a s ohledem na dojíždění žáků.

Místo, kde žijeme

1) Domov:

- okruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu k rodině, výroba dárků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou den matek

2) Škola:

- vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole

3) Obec, kde žijeme:

- důležitá místa ve městě, OÚ, obchod, pošta, knihovna, doprava, podíl na prezentaci vlastními pracemi žáků – jarmark, vánoční besídka pro veřejnost

4) Naše vlast:

- besedy o státních svátcích a významných dnech republiky, pojem: vlastenectví × národ, vysvětlení historie dle Starých pověstí českých, Praha: hlavní město a její památky, okolí města Litoměřice a místa v ČR (dle krajů, chráněné památky a území CHKO).

Lidé kolem nás

1) Soužití lidí:

- v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura

2) Chování mezi lidmi:

- pravidla slušného chování (umím pozdravit starší a dospělé), chovám se správně i ke spolužákům (řekni mi svůj názor, budu naslouchat, mám problém – vyslyš mě)

3) Vlastnictví:

- soukromé (neber, co není tvé)
- veřejné (máme společné hračky)
- nerozbíjej nebo se přiznej (společně budeme uklízet)
- peníze (na obědy, autobus)

4) Právo a spravedlnost:

- základní lidská práva a práva dětí, související povinnosti dle brožury Dětská práva „**Vím, co smím**“.

Lidé a čas

- správný režim dne při docházce do školy
- správné využití volného času (ne pouze TV a PC) při sportu, pohybu, návštěva muzeí a památek
- rozdělení ročních období do zájmových aktivit (pouštění draka na podzim, sáňkování a bruslení v zimě, jarní hry dětí – probouzení přírody po zimě, letní aktivity – výlety, školy v přírodě).

Rozmanitost přírody

- tematické vycházky do okolí školy a přírody
- práce s přírodním materiálem
- výchova k ekologii (podílení se na sběru starého papíru a beseda o důležitosti třídění odpadů)
- poučné besedy o přírodě v jiných pásmech Země
- beseda o dravcích.

Člověk a jeho zdraví

- v návaznosti na učivo rozvíjet zkušenosti s ošetřením nemocného nebo zraněného
- naučit používat potřebná telefonní čísla a učit jak zavolat pomoc
- podíl na preventivním protidrogovém programu školy a prevenci šikany.

Přehled zájmových činností

1) Estetická:

- výtvarné umění
- hudba
- literatura

2) Pracovně-technická

3) Veřejně prospěšné činnosti

4) Přírodovědná

5) Odpočinkové a relaxační činnosti

6) Odpočinek a hry s hračkami na koberci

7) Relaxační cvičení

8) Poslech četby:

- čtení vychovatelky
- poslech pohádek MC a CD s odpočinkem